

Total number of printed pages-11

(মোট) পৃষ্ঠা সংখ্যা (১১)

63(FY) SEM4/MIN(A)/PHLMIN2054A

(সপ্তম) সিতাংগী (৬৩)

2025

PHILOSOPHY (৬)

[Minor(A)]

Paper : PHLMIN2054A

[Philosophy of Vienna Circle]

Full Marks : 70

Pass Marks : 28

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

1. Choose the correct one : 1×10=10

শুদ্ধটো বাচনি কৰা :

(a) Moore is a

মূৰ হ'ল এগৰাকী

(i) Realist (বাস্তববাদী)

(ii) Idealist (ভাববাদী)

(iii) Materialist (জড়বাদী)

(iv) Linguistic (ভাষিক)

(b) Refutation of Idealism is written by

মূৰৰ ভাৱবাদ খণ্ডন কিতাপখন লিখিছিল

(i) Aristotle (এৰিষ্টটল)

(ii) Plato (প্লেটো)

(iii) M.K. Gandhi (এম. কে. গান্ধী)

(iv) Moore (মূৰ)

(c) Logical atomism is associated with

তৰ্কীয় পৰমাণুবাদ কাৰ লগত জড়িত

(i) Russell (ৰাছেল)

(ii) Wittgenstein (উইটগেনষ্টাইন)

(iii) Spinoza (স্পিনোজা)

(iv) Leibnitz (লাইবনিজ)

(d) According to Russell a proposition is a/an

ৰাছেলৰ মতে বচন হ'ল এটা

(i) Simple symbol (সৰল প্ৰতীক)

(ii) Complex symbol (জটিল প্ৰতীক)

(iii) Incomplete (অসম্পূৰ্ণ প্ৰতীক)

(iv) Compund (যৌগিক)

(e) The book 'History of Western Philosophy' is related with

'History of Western Philosophy' কিতাপখন
তলৰ কাৰ লগত জড়িত

(i) Spinoza (স্পিনোজা)

(ii) Berkeley (বাৰ্কলী)

(iii) Descartes (ডেকাৰ্ট)

(iv) Russell (ৰাছেল)

(f) According to Vienna Circle metaphysical propositions are

ভিয়েনা চক্ৰৰ মতে, পৰা বিদ্যাৰ বচন সমূহ -

- (i) Nothingness (নাই)
- (ii) Meaningfull (অর্থপূৰ্ণ)
- (iii) Meaningless (অর্থহীন)
- (iv) Truth (সত্য)

(g) 'Language has many functions.' The philosopher associated with this view is

'ভাষাৰ বিভিন্ন ক্ৰিয়া আছে।' এই মতটোৰ লগত জড়িত দাৰ্শনিকজন হৈছে

(i) Russell

বাছেল

(ii) Moore

মূৰ

(iii) Early Wittgenstein

পূৰ্ণকালীন উইটগেনষ্টাইন

(iv) Later Wittgenstein

পৰবৰ্তীকালীন উইটগেনষ্টাইন

(h) In the article 'The Refutation of Idealism'; Moore refuted mainly the Idealism of

'The Refutation of Idealism' প্ৰবন্ধটোত মূৰে ভাৱবাদ খণ্ডন কৰিছে, প্ৰধানত

- (i) Berkeley (বাৰ্কলী)
- (ii) Hegel (হেগেল)
- (iii) Plato (প্লেটো)
- (iv) Aristotle (এৰিষ্টটল)

(i) According to Moore, the existence of the objects in the external world.

মূৰৰ মতে বাহ্যিক জগতত বস্তুৰ অস্তিত্ব

- (i) Depends upon human perception
প্ৰত্যক্ষৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰে।
- (ii) Doesn't depend upon human perception
প্ৰত্যক্ষৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।
- (iii) Is know through perception
প্ৰত্যক্ষৰ দ্বাৰা জনায়
- (iv) Is an inference
এক অনুমান

(j) The analytic philosophy emphasized on

বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শনে

(i) Conceptual

ধাৰণাগত বিশ্লেষণ কৰে

(ii) Linguistic analysis

ভাষিক বিশ্লেষণ

(iii) Critical analysis

বিচাৰমূলক বিশ্লেষণ

(iv) Idealist analysis

ভাৱবাদী বিশ্লেষণ কৰে

2. Answer in brief : (any five)

2×5=10

চমু উত্তৰ দিয়া যিকোনো পাঁচটা :

(a) What is used theory of meaning ?

অৰ্থৰ প্ৰয়োগতত্ত্ব মানে কি ?

(b) What is family resemblance ?

পাৰিবাৰিক সাদৃশ্য কি ?

(c) What is the meaning of existence precedes essence ?

অস্তিত্ব প্ৰত্যক্ষ নিৰ্ভৰৰ অৰ্থ কি ?

(d) What is atomism ?

পৰমাণুবাদ কি ?

(e) What was Wittgenstein's grave mistake ?

উইটগেনষ্টাইনৰ মাৰাত্মক ভুলটো কি আছিল ?

(f) Who was the author of defense of common sense ?

'A defense of common sense' লেখক কোন ?

(g) Write *two* books of Moore.

মুৰৰ দুটা গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

3. Answer *any six* : 5×6=30

ষিকোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a short note on Vienna Circle.

ভিয়েনা চক্ৰৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(b) Write briefly the logical positivism.

তৰ্কীয় প্ৰত্যক্ষবাদৰ ওপৰত চমুকৈ লিখা।

(c) What do you mean by Existentialism ?

অস্তিত্ববাদ বুলিলে কি বুজা?

(d) What do you mean by principle of verification ?

সত্যাপন নীতি বুলিলে কি বুজা?

(e) Explain Russell's philosophy of logical atomism.

বাছেলৰ তৰ্কীয় পৰমাণুবাদৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Explain Russell's view of propositional function and existence.

বাছেলৰ বাচনিক ফলন আৰু অস্তিত্বৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(g) On what grounds Philosophers of Vienna Circle reject metaphysics ?

ভিয়েনা চক্ৰৰ দাৰ্শনিক সকলে কি ভিত্তিত অধিবিদ্যাক অস্বীকাৰ কৰিছে?

(h) Explain G. E. Moore's refutation of idealism.

মুৰৰ ভাববাদ খণ্ডন আলোচনা কৰা।

(i) What do you mean by Logical syntax ?

Logical syntax বুলিলে কি বুজা?

4. Answer **any two** : $10 \times 2 = 20$

যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the nature and characteristics of Existentialism.

অস্তিত্ববাদৰ স্বৰূপ আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) What is knowledge by description? Explain with example.

বৰ্ণনামূলক জ্ঞান কাক বোলে? উদাহৰণ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discus the main principles of Vienna Circle's philosophy.

ভিয়েনা চক্ৰৰ মূল দাৰ্শনিক নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Explain and examine the language game theory of Wittgenstein.

উইটগেনষ্টাইনৰ ভাষাৰ খেল মতবাদ ব্যাখ্যা আৰু পৰীক্ষা কৰা।